

Ma döntenek Bukarestben az augusztus 1-je alkalmából letartóztatott kommunisták sorsa fölött

Teljes kudarcot vallottak Európaszerte a kommunista kísérletek

(Bucuresti-Bukarest, augusztus 2. Az Uj Kelet tud.) Maniu Gyula miniszterelnök ma reggel Bukarestbe érkezett. Megérkezése után a miniszterelnökségen értekezlet volt, amelyen Maniu, Vajda, Madgearu, Raducanu és Gafencu vettek részt. Vajda belügyminiszter beszámolt a kommunisták letartóztatásáról és az augusztus 1-ével kapcsolatos intézkedésekről. A kormány ma este fog dönteni, mi történjék az őrizetbe vett kommunistákkal.

A kormány tagjai azután a hágai jóvátételi konferenciáról tárgyaltak és megállapították Románia álláspontját. Popovici pénzügyminiszter holnap utazik Hágába a szakértők kíséretében. Kivále Mironescu külügyminiszter és Tuduta — aki velencei üdülését félbeszakította. — vesznek részt a konferencián.

Bécs, augusztus 2. Európa országai — amint azt már tegnap jelentettük — augusztus elseje jelentősebb incidensek nélkül és a legtöbb fővárosban csaknem teljesen izalommentesen, rendezetten végezték a munkát. Angliából esig sehonnan sem jelentettek komolyabb tüntetést. Franciaországban az ipari vidék néhány pontján történtek kisebb-arányú munkabeszüntetések is, de a sztrájkoló munkások száma a délutáni órákban nem növekedett. A sztrájkolók csak Montpellierben provokáltak ki a karhatalom beavatkozását, de itt is rövidesen véget ért a kommunista csoportok rendhagyási kísérlete. Az esti órákban kisebb incidensek Párisban is fordultak elő s ezek során 28 elállítás történt. Prágában, Belgrádban nyugodt termelő munka folyt egész nap s a gyárak és műhelyek munkáját mi sem zavarta. Bécsben megkísérelték az esti órákban a kommunisták a csoportosulást a külvárosokban, de mielőtt a Fogadalmi tér közelébe juthattak volna a belhíttott gyűlésüknek kellett volna lefolynia, a karhatalom szétoszlatta a csoportokat Berlipben engedélyezett gyűlést tartottak a kommunisták a Lustgartenben ahová est g nagy számú tömeg vandrú. Aszónokok a háború és az imperializmus ellen beszéltek, majd a

tömeg tüntető menetté alakult. A felvonulás ideje alatt kisebb incidensektől elektintve rendezettség nem történt.

Bécsben zivatar mosta el a tüntetést

London, aug. 2. A kommunista párt főként a dokknegyedekben tartott gyűléseket amelyekben állást foglaltak a szónokok a háborús veszedelem és a titkos egyezkedések ellen, de rendezettség nem történt.

Bécs, aug. 2. Tegnap este hét és nyolc óra között nagy zivatar vonult át az osztrák főváros felett s ez egyik okozója volt, hogy a Warchalowski gyár munkásainak tüntető akciója sikertelen maradt. A fogadalmi téren kisebb kommunista csoportokat a rendőrség körülvette és szétzórta. A kommunisták kapualjakba és villamosokra menekültek. Mintegy száz letartóztatás történt, köztük őrizetbe vették Fiala, Friedländer és Benedikt kommunistavezérek is. A késő esti órákban

teljes volt a rend Bécsben úgy, hogy a megerősített karhatalmat este 11 órakor levonhattak és csak a normális rendfenntartó szolgálat maradt az utcákon.

Svájcban kalonasz szórta szét a tüntetőket

Bazel aug. 2. A svájci távirati iroda jelenli, hogy tegnap este kommunisták tüntetést kíséreltek meg, de a katonai karhatalom szétzórta a tüntetőket. Számos letartóztatás történt.

Páris, aug. 2. A Havas távirati iroda stockholmi tudósítójának közlése szerint a tegnapi nap aránylag nyugodtan telt el Svédországban. Több kommunistagyűlést tartottak kevés résztvevővel s csak egy helyen, került Stockholmban rendezettség a sor, de a zavargók letartóztatása után a gyűlés feloszlott s az ucca rendezte helyreállott.

Ujból köztársasággal fenyegetik Monacóban az uralkodó fejedelmet

Páris, aug. 2. — Lajos monacói uralkodó-fejedelem és alapítói között ki-tört konfliktus egyre jobban kiéleződik. Az uralkodó-fejedelem elutasította a kormányzatot, amelynek ultimátumát, amelyben felszólították, hogy fogadjon egy monacói küldöttséget, amely a kormányzatot képviselné személyesen akarja előadni. Ismeretes, hogy az uralkodó-fejedelem ezt a küldöttséget, amely két-

szer járt nálá Párisban, egyik alkalommal sem fogadta. Az uralkodó-fejedelem magyarázatát azzal indokolja, hogy a kormányzatot még mindig nem tiltott be egy monacói újságot, amely rendszeresen támadja őt és a montecarlo-i jütközésűt. A monacói államtanács az uralkodó-fejedelemnek a lap be tiltására vonatkozó kérést ismételtén visszautasította.

Pietti, a fejedelemség minisztere, ma Párisba utazott. A miniszternek megbízása van arra, hogy utóljára szólítsa fel az uralkodó fejedelmet népe követelésének teljesítésére.

Amennyiben az uralkodó-fejedelem ez uttal is visszautasítja a kormánytanács követelését, népszavazást rendelnek el és a fejedelemség népe fog határozni a köztársaság kikiáltásáról.

Mégis a szatmári rendőrkomiszár felesége rabolta ki a máramarosszigeti postát

A Máramarosszigeten letartóztatott Pop Sándornéról megállapították, hogy alibi céljából felváltva használt autóján szatmári és bukaresti jelzést

Sighetul-Máramarossziget, augusztus 2. Az Uj Kelet tud.) Mint jelentettük már, a szatmári rendőrség egy detektív je tegnap éjjel feltartóztatta autójában Pop Sándornét, a szatmári rendőrség komiszárjának feleségét, aki ellen az a gyanu merült fel, hogy sofförjével együtt, akit ugyancsak Pop Sándornak hívnak, résztvett a máramarosszigeti postahivatal Wertheim-kaszájának kirablásában. Az elfogottakat ma délelőtt átszállították Máramarosszigetre, ahol Popovici Izidor főkapitány hallgatta ki őket. Mindketten tagadtak és Pop Sán-

dorné azt igyekezett bizonyítani, hogy július 19-ről 20-ikára virradó éjjel, midőn a rablás történt, Marosvásárhelyen tartózkodott. A rendőrfőkapitány átvizsgáltatta Pop Sándorné autóját, amelyben egy bukaresti számjelzést találtak elrejtve és erre vonatkozólag Pop Sándorné nem tudott semmilyen felvilágosítást adni.

Miután Popék ellen egyéb gyanuok is felmerültek, Popovici rendőrfőkapitány úgy a soffört, mint az asszonyt átkísérte az ügyészségre, ahol Barbaeanu ügyész folytatta kihallgatásukat.

Ma délelőtt egy szigeti rendőrtiszt jelentkezett vallomástételre, aki Pop Sándornét személyesen ismeri és aki azt állítja, hogy látta az asszonyt az ominó-zus 19-ről 20-ikára virradó éjjelen Nagy bányán. Ez a tanvallomás is megerősítte ni látszik Pop Sándorné alibijét, aki egyébként igen sok kérdésre nem tud felvilágosítást adni. Úgy Popovici rendőrfőkapitány, mint Barbaeanu ügyész határozottan állítják, hogy csak a letartóztatottak követhették el a szigeti postarablást.

Vasárnap reggelre Amerikába várják a Zeppelin

Mégis van potyautas a Zeppelinen, aki azonban póru fog járni, mert az első hajóval visszaküldik Németországba, ahol súlyos büntetés vár rá. A női utasok idegesek az ellenszél miatt és többször félbe kellett szakítani a bridge partit

Friedrichshafen, augusztus 2. A Graf Zeppelinről érkezett szikratávírat megerősíti, hogy a léghajón potyautas van. Eekener jelzi, hogy a potyautast az első Európába induló hajóval visszaküldi Amerikából Németországba, ahol szigorú büntetést vár rá.

Spanyol és portugál gőzösökről az ocean felett látták a léghajót Gibrálar és az Azorok között. A Graf Zeppelin esékent sebességgel haladt, mert az ellenszél erős.

A léghajó szikratávírója tegnap egész délután időjárásjelentések felvételével volt elfoglalva s ezért helyzetjelentést nem küldött a friedrichshafeni léghajóművekhez. Utolsó jelentések szerint a Graf Zeppelinről azt jelentették rádiogramban, hogy Eekener dr. csak három moterral tartja a léghajót és ezért gyorsasága egyelőre nem fokozódhatik. A spnyalparti meteorológiai állomá-

sok az utvonáról további erős széláramlatokat jeleznek, de egyébként az ocean viharmentesnek tartják.

Newyork, augusztus 2. A meteorológiai intézetekhez beérkezett jelentések szerint az oceanon mindenütt kedvező időjárás van s így e tekintetben semmi nehézsége nem lesz a Zeppelinnek. A léghajó fogadtatására Lakehurstban már foganatosítják az intézkedéseket. 150 tengerész a repülőterre rendelték ki, hogy a Graf Zeppelin leszállásánál segítsenek. A léghajót vasárnap reggelre várják Lakehurstba.

A Graf Zeppelin egyébként elhagyta Gibraltárt és megkezdte útját az ocean felett az Azorok irányába.

Az Associated Press egyik munkatársa tegnap este feladott szikratávíratában, amikor a léghajó még csak közelgett Gibraltár felé, azt jelentette, hogy az erős ellenszél miatt a léghajó női

utasai idegesek. A bridge-játszmat miatt félbe kellett szakítani.

A léghajó áruszállítmányában szerepel egy zongora, egy Rubens festmény, két majom, hatszáz kanárimadár, egy berlini szobrász alkotása Hühnefeld bérőrol és háromszázötven kilogramm levelepota.

A Graf Zeppelin simán folytatja útját az Azori szigetek irányába.

Páris, augusztus 2. A Graf Zeppelin délben 12 óra 40 percek Montélimar, 13 óra 30 percek az Avignon közelében levő Nimes felett látták. A marseillesi szikratávíró állomás felfogta a Dalney gőzös radiogramját, mely szerint a hajóról délután 15 órakor 400 méteres magasságban látták a Graf Zeppelin a Földközi tenger felett Marseilles és a Baleari szigetek közötti utvonalon, déli irányban repülni.

10 könyv 100 lejért.

Az UJ KELET könyvosztálya-nak olcsó könyvsorozata.

- Knit Hansun:** Őszi csillagok (Regény). 104 lap.
- Révész Béla:** Orkán. (Elbeszélések). 108 lap.
- Forró Pál:** Királyi szeretők. (Elbeszélések). 90 lap.
- Dr. Pfeifer Zsigmond:** Hipnozisz és szuggesztio. 88 lap.
- Perjal:** Bűnhődés. (Reg.) 160 lap.
- E. Mitchell:** Osszeesküvők. (Regény). 172 lap.
- Könyv Ady Endréről.** 136 lap.
- A köztársaság Pompadourja.** (Híres bűnesetek) 80 lap.
- Hedenszterna A.:** Jönsson ur emlékei. (Regény). 88 lap.
- Nagy Imre:** Zsidó viccek és anekdoták gyűjteménye.

A tíz könyv ára 100 lej és megrendelhető az UJ KELET könyvosztályában. (Utánvét 12 lej portóköltség.)

Zongorát legolcsóbban Sternbergnél Oradeán vásárolhat. Förster, Wirth, Stelzhamer Produktiv Genossenschaft stb. gyári képviselő. — Használt zongorák hallatlan olcsók.

Ötszáz ezer szövőmunkást zártak ki Angliából

Válságban az angol textilipar. Milyen a helyzet Lancashireben?

London augusztus 2. — Évek óta súlyos depresszió üli meg az angol textilipart. A helyzet az, hogy amíg Anglia hosszú ideig legjelentékenyebb textiltermelését képviselte a világtermelésnek, ma csaknem kétfélszázard és mintegy húszmillió angol fonttal csökkentették a termelést. A válság, amely hosszú évek óta vajdik, most július 29-én érte el kiborbanásának szinte forradalmi erejű megnyilatkozását, amikor a munkásság nem fogadta el az akkordtarifa huzsonöt százalékos leszállítását, s amire az angol textilgyárosok szövetkezete ötszáz ezer munkást zárt ki. Mindenestre érdekes, hogy a munkásmozgalom történetében szinte páratlanul nagyarányú kizárás, amely végeredményében a munkások forradalmi magatartásának egyik markáns megnyilatkozásaként kezelhető — épen a munkáskormány uradalmának idejére esik.

Mindenestre az angol ipari kapitalizmusnak politikai szempontból is radikális szakküzése volt ez a munkáskormányval szemben.

Nem lehetetlen, hogy épen Anglia az a szociális terep, ahol a történelmi evolúció egyik legérdekesebb jelensége fog lejátszódni. Az urakodó osztályok veszélyeztetett hatalmukat, forradalmi uton akarják visszaszerezni a munkásság kezéből. Nem lehet egyelőre arról beszélni, hogy a munkáskizárás milyen kétéltű fegyver. A dolgok fejlődésének helyes és főleg a történelmi materializmus szempontjából való megítélésénél azonban semmiképpen sem szabad figyelmen kívül hagyni azt a tényt, hogy amikor Luxemburg Róza, az osztályharc elméletének legnagyobb szakértője a sztrájkban a munkásság forradalmi magatartásának legerősebb eszközét látta — ugyanakkor

a munkáskizárás is ugyanilyen forradalmi erőt jelent az osztályharcban.

Ezek természetesen csak elméleti kombinációk, amelyek legfeljebb az angol szocializmus lélektanához szolgáltatnak néhány értékes momentumot. Lényegileg azonban nem jellemezhetik százszázalékos érvénnyel az ügy érdemét. Hogy milyen szerepe volt az európai szocializmus kialakulásában az angol textilipari munkásvizonyoknak, amelyek ma a Marx-féle katasztrófaelmélet dogmáját igazolni látszó válságos helyzetet teremtette a világtermelés egyik legjelentékenyebb iparágában — erre jellemző, hogy

amikor Marx a „Tökeben” lefektetett gazdaságtudományi alapjait írta, Londonban élt és elméletének alátámasztására épen az angol munkásvizonyok adatait használta fel.

E ponton csoportosíthatók gyakorlati értekel ezek az elméleti kombinációk a mai válság köré. A mi szempontunkból ugyanúgy óriási jelentősége van annak, hogy a ma szociális konfliktusként jelentkező relációknak milyen multjuk van, hogy saját viszonyainkra hozzávetőleges tanulságokat vonhassunk le belőlük.

Kétségtelen, hogy az angol textilipar az industrializálódó Európa egyik legősibbjelensége s mint ilyen, a legrégibbnek tartja fenn a szociális fejlődését.

Abban a polgári forradalomban, amely kerek másfél évszázaddal előzte meg a kontinens forradalmát, Anglia mai közjogi formáját vette fel, vagyis alkotmányos köztársasággá alakult, amelyen egy monarchista földsíz maradt, de amely sohasem gátolta meg abban, hogy az ipari és kereskedelmi fejlődés demokratikus eleffektáit politikailag is meg tudja teremteni.

Anglia majdnem két évszázadon át hazai iparának fejlettsége és gyar-

matának kiváló nyersanyaga révén uradta a textil világpiacot.

csak a legutóbbi események rendjén akadott méltó versenytársa Németországban, amely 1887 után el is hagyta Angliát. Vannak egyesek, akik ebben látják a világháború egyik főokát. Kétségtelen, hogy Anglia részéről már 1911-ben amikor Németország külkereskedelmi mérlege 225 százalékkal emelkedett az ő 133 százalékaival szemben, — hatalmas kényszerítő erővel lépett fel a veszélyes versenytárral való leszállítás eszméje. Hogy a háború az angolok javára ebben a vonatkozásban milyen kevés pozitívumot teremtett, ezt abból lehet megítélni legjobban, hogy a lancashirei válság alkalmával az angol gyárosok az egyre kritikusabbá váló gyarmatviszonyok mellett, a válság okául a piac feldarabolását és a textilipar elterjedését jelölték meg. Hogy ezek mellett a szempontok mellett

KÉRJE MINDEN ÜZLETBEN

EZT A

SELYEM HÁRISNYÁT



FARTÓS, MOSHATÓ

a gyárosok szövetsége inkább a szociális szempontok kidomborítására törekszik, politikaiokból érthető.

Nem vall fojális magatartásra a jelenlegi kormányrendszerrel szemben az a tény, hogy félmillió kizárt munkással szemben olyan primitív szociális szempontokkal oprálnak a munkaadók, mint az érvényben levő munkabérek tarthatatlansága, a munkaidő leszállítása, a megnagyobbodott termelési költségek, az ipari tüke rossz kamatozása és az általános termelési standard süllyedése. Érdekes azonban az, hogy ezek a mai nagyiparosok, akik a mai válság egyik okául a

vámsorompók megsokszorosodását jelölik meg — legnagyobb ellenségei Páneurópa gondolatának. Ebből az általános helyzetből egyetlen kinos megfigyelés szűrhető le s ez az, hogy

az angol nagytüke MacDonalddal kormányt egy kellemetlen szociális feladat azzal elé akarja állítani,

amit a munkáskormány sem belső szervezeténél, sem helyzeti eregőjénél fogva nem képes megoldani, de ugyancsak képtelen megállni vele szemben. Természetesen ez az a fegyver, ami a legalkalmasabb arra, hogy visszafelé süljön el

Egyszerre három fronton támadnak a haramiák...

Rablók támadtak meg Jasi mellett egy autót, amelynek női utasát a rablókát üldöző csendőrök sebeztek meg

(Bucuresti-Bukarest, augusztus 2. Az Uj Kelet tud.) Az a gyönyörű rablóvilág, amelyet egy titokzatos banda a csi-ki és gyergyói havasok környékén meghonosított és konszolidált, úgy látszik, Terente regáti követőt is rávette arra, hogy a cselekvés terére lépjenek. Egyidejűleg kapunk hírt bukovinai, regáti és erdélyi rablótámadásokról. A haramiák egyre merészebbek lesznek és ma már egyszerre három fronton harcolnak az országuk utasainak anyagi és életbiztonsága ellen. Semmi kétség: az ország ma a rablóvilág jegyében áll. Csodálkozunk azon, hogy a kormány nem ismerte fel idejekorán ennek a helyzetnek az abszurd voltát és nem fogatosított olyan radikális intézkedéseket, amelyek a romantikus századokba tartozó események megismétlődését megakadályozhatták volna.

Az elmúlt éjszaka egy tiszt társaság amelynek tagjai Caruzi kapitány, Popescu főhadnagy, Slavescu főhadnagy és Slavescu né voltak, autón robogott Jasi felé. Egyszerre rablók támadták meg az autómobil, amelyet megállásra szólítottak fel. A tisztek revolverlővésekkel válaszoltak s rákiáltottak a sofőrre, hogy haladjon tovább teljes sebességgel. A tisztek revolverlővéseire és energikus fellépésére a rablók elálltak tervüktől és az autó tovább haladhatott. Alig mentek azonban néhány métert, midőn Slavescu felesége hirtelen összeesett. Kiderült, hogy Slavescu-

nét golyó érte fején, amely azonban az ellenkező oldalról érte, mint ahonnan a rablók támadtak.

A súlyosan sérült uriaszonyt azonnal kórházba szállították majd a tisztek egy katonai őrjárat élén a rablók üldözésére indultak. Azon a területen, ahol a támadás történt, az üldözők Bolbocea község birájával és négy csendőrével ta-

lálkoztak össze, akik ugyancsak a rablók üldözésére indultak. Kiderült, hogy ezek éppen akkor pillantották meg a rablókat, midőn a tisztek autóját megállásra szólították fel. Az egyik csendőr a rablókra lőtt és a golyó a főhadnagy feleségét találta.

A katonai és polgári hatóságok együttes erővel nyomoznak a rablók után.

Egyre titokzatosabb lesz a buciumi csodagyermek rejtélye

Tömegpszichózis, vagy elektromágnetikus jelenségek!

(Bucuresti-Bukarest, aug. 2. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Jasi melletti Bucium község egyszerű parasztlakói egy fantasztikus kollektív szuggeszció hátsá alá látszottak kerülni, amelynek központjában egy Ilie Ivanovics nevű tizenhárom éves kisfiú áll. Mint ismeretes, Bucium község lakóinak egybehangzó állítása szerint a kis fiút időnként rendkívül heves ideggörcsök fogják el, és ezzel egyidejűleg a körülötte levők felé kövek repülnek, anélkül, hogy valaki azokat dobta volna. A kis Ilie Ivanovot a csendőrök Jasiba szállították, ahol megfigyelés alatt tartják. Őt nap óta egyetlen egyszer vett erőt a gyermek az ideggörcs, anélkül azonban, hogy a kövek megjelennek volna, mint ahogy azt a buciumi pa-

rasztlók látták.

Egy bukaresti újságírónak a kis Ilie Ivanov elbeszélte, hogy egész gyermekkorán nagyon zaklatott volt. Mint egy Hincea községbeli gazda pásztora egy eltévedt ökröt akart az erdőből kiviezeni, amidőn egy üres zsák, amelyet ő a földre tett le, szellemekkel telt meg s teljes erővel feléje közt. A falubeli parasztlakó vittek haza az erdőből. Ettől kezdve állandóan megismétlődtek az ideggörcsök és a körülötte levőknek kövekkel való megdobálása. El kellett hagynia Hincea községet, mire a lakosok visszanyerték nyugalmukat. Buciumban, Sturzaa birtokán nyert elhelyezkedést, ám a titokzatos jelenségek ide is követték. Egy ízben őt magát is valóságos közepő érte, mire a birtok cselédei közé menekült, azonban a kövek ettől a pillanattól kezdve valamennyiükre hullani kezdtek, sőt magát a tulajdonost és annak fiát is megsebesítették.

A városi orvosok igyekeznek magyarázatot találni a kis Ivanov gyerek körül történt jelenségeknek. Egyesek a kollektív szuggeszció gondolatát teljesen elvetik, mert behíányoztatnak vélik azt, hogy a kis gyermek körül a titokzatos jelenségek csakugyan megtörténtek. Sturzaa összegyűjtötte azokat a köveket, amelyek a parasztlakóra hulltak s fia még most is viseli fején azt a sebet, amelyet az egyik ráhullott kő okozott. Ezek az orvosok bizonyos elektromágnetikus erőkkel magyarázzák az Ivanov körüli jelenségeket, amely erők a gyermek bizonyos pszichikai rendellenességeiből fakadnak.

Hirdessen az „Uj Kelet”-ben

Első nagyváradi kóser zsidó fiu internátus!!

bentlakó elemi, közép és kereskedelmi iskolai tanulók részére.

Oradea, Str. Delavrancea (Ritok Zsigmond-u) 17

Az internátus vezetője: **SZILÁGYI ADOLF tanár**, aki komoly érdeklődőknek prospektust küld és bármilyen iskolaiügyben felvilágosítással szolgál

Kórházi termekben nélkülözhetetlen a TUNGSRAM opál-takaréklámpa.

szabályozható nagyobb és kisebb fényerősségre. Nem kápráztat, kíméli a szemet. Kapható mindenütt!

Amerikai mintára férfiöltöny vasalás 15 perc alatt 30 Lei Czinknél, Cluj.

nál mindig kevesebbet kap, mint amennyi megilletné.

Különösen meglepő csalódás ért bennünket a kormány részéről a bevándorlás kérdésében.

A certifikát-rendszeren alapuló bevándorlás megkötöttsége változatlanul fennáll és a gazdasági depresszió elmúlása csak abban jutott kifejezésre, hogy a kormány újabb 3000 új bevándorlási engedélyt adott ki. Ez a szám nem nagy, de reményekre jogosító kezdetként üdvözölhetjük. Sokkal sérelmesebb azon bevándorlókkal szemben a rendszer, akik megfelelő anyagi eszközökkel rendelkeznek. A cionista szervezet sohasem ellenezte, hogy minden bevándorlótól egy minimális tőkét követeljenek, de ennek az alkotmányos minimumnak 500 fontról való felemelése jogtalan. Minden ezirányú intervenciónk eredménytelen maradt és

ha a kormány kitart álláspontja mellett, el fog riasztani igen sok olyan bevándorlót, akinek letelepedése az ország szempontjából feltétlenül kívánatos volna

A nevelésügy terén a kormány messzemenő reformokat hozott javaslatba, amelyek igen közelről érintik a héber iskolarendszert. Bár egy egészséges reformra szükség van, a cionista szervezet nyíltan kifejtette, hogy a héber iskolaszervezet intakt autonómiája és egysége életkérdése a zsidó lakosságnak. Azt nem is kell kiemelni, hogy egyetlen iskolareform sem lehet kielégítő, amely nem biztosítja a cionista iskolaszervezetnek az államháztartás terhére történő támogatását.

Javult a gazdasági helyzet

Gazdasági téren Palesztina helyzete örömdetesül különbözik attól, amelyben a XV. kongresszus idején

szinylődött. Két évvel ezelőtt az ország általános depresszió alatt élt és

a zsidó munkásságnak örök érdeme maradt, hogy a nehézségeket fegyvellemmel és bátorsággal leküzdötte.

A helyzet 1928-ban már annyira megjavult, hogy a munkanélküliek száma 1300-ra csökkent az 1927. évi négyezerről. Ma már alig van munkanélküli és mint az óvatos főköormányzó csak a napokban jelentette Genfben a mandátumbizottságnak, a válság el-

Mit várhatunk az Agency kibővítésétől

Ugyanezt lehet a cionista szervezetről is elmondani. A válság leküzdése erősen igénybe vette a szervezet anyagi erejét és ezért a konstruktív munka terén a minimumra voltunk kénytelenek szorítkozni. Tisztán

pénzügyi szempontból a szervezet helyzete legalább egy irányban lányegesen kedvezőbb ma, mint volt két évvel ezelőtt.

A legutóbbi kongresszus óta a Keren Hajjeszod és a szervezet adósságai 150 ezer fonttal csökkentek. Ez olyan teljesítmény, amely csak a legnagyobb takarékoság mellett volt nehéz helyzetünkben elérhető. De ennél is fontosabb eredménye az elmúlt válságnak az a tény, hogy ugy Palesztinában, mint az egész zsidó világban jóban-rosszban egyaránt támaszkodhatunk a cionisták bátorságára, fegyvelmeztségére és kitartó áldozatkészségére.

Éppen a gazdasági helyzet jóra fordulásának pillanatában értünk el a végéhez azoknak a tárgyalásoknak, amelyeket hat év óta folytattunk a zsidó nemzeti otthon fejlődését szolgáló lehetőségek kibővítéséről, vagyis a Jewish Agency megalakításáról. A tárgyalások egész tartama alatt nemcionista barátaink igazán nagyvonalú és államférfiúi megfontoltságot tanúsítottak. Az elvi megegyezésen túl, a meglehetősen bonyolult technikai kérdésekben

sikerült az eredményes munka érdekében olyan megoldást találnunk, amely a legmesszebb mentően kielégítő lehet.

Az Agency új alkotmányának legfontosabb pontjait legutóbbi manifesztumomban már nyilvánosságra hoztam és így most inkább arról fogok néhány

Jövöre ismét megindulhat a kolonizáció

Az Agency kibővítése azonban nem egy önmagáért való cél, hanem a Palesztina-munka tempójának és kereteinek növelésére szolgál. Nem volna okos dolog ezen a téren szélsőséges várakozásokat táplálni és ezért az Agency költségvetését a Keren Hajjeszod várható bevételei alapján állítottuk össze.

Az Exekutive egy 750 ezer fontnyi fix budgetet és egy eventuais egy-millió fontnyi költségvetést javasol a kongresszusnak a legközelebbi két év mindegyikére.

Ez az összeg kerekén 50 százalékos emelkedést jelent az előző két kongresszusi periódus budgetjeivel szemben. Az adósság törlesztésére szánt összeg rezerválása után, valamint az egyes osztályok minimális szükségleteinek fedezésén kívül, nem beleszámítva a mezőgazdasági reszortot, olyan összeg marad fenn, amely tekintélyes léppéssel fogja a konszolidációs munkát előre vinni. Ez az összeg 275 ezer fontra tehető és ha a budget valóban fedezve lesz, akkor a második évben ismét megkezdhetjük a kolonizációt, még pedig az eddiginél sokkal kiterjedtebb mértékben, mert az Agency révén

biztosra vehető, hogy az elsőirányzott 750 ezer font helyett meglesz az egész egymillió, talán még ennél is több.

Az Agency kibővítése semmi-

mult Palesztinában. A narancsültetvény- és ipar jelentősége állandóan emelkedik nemcsak a belföldi piacon, hanem exportrelációkban is. További javulás várható a haifai kikötő megépítésétől és a Ruthenberg-művek kiépítésétől, nem is szólva azokról a lehetőségekről, amelyeket a Holt-tenger kiaknázására kiadott koncesszió jelent az ország gazdasági életére. Mindezek a kilátások azt bizonyítják, hogy Palesztina nehéz próbán ment keresztül, de derekasan megállotta a helyét.

szót elmondani, hogy a Jewish Agency kibővítése milyen kihatással lesz a cionista szervezetre a mandátumból folyó helyzetére. Mindenekelőtt tisztában kell lenni azzal, hogy a mandatárius hatalom felbontása szerint is a Jewish Agency kibővítése nem teszi szükségessé a mandátum negyedik pontjának módosítását, vagyis Anglia egyszérien tudomásul fogja venni a cionista szervezet bejelentését az Agency kibővítéséről és ezt a testületet el fogja ismerni az össz-zsidóság reprezentánsaként. Epen ezért nincs értelme annak, hogy az Agency kibővítése egyelőre csak három évre szóljon, mert egyfelől a mandatárius államnál egy ilyen provizórikus testület elismerése komoly akadályokba ütközne, másfelől azonban

reméljük, hogy a nemcionistákkal való együttműködés alatt egyetlen olyan momentum sem fog felmerülni, amely az Agency feloszlatását tenné szükségessé.

Különbözik is a cionista érdekeket a megegyezés teljesen megvédi ilyen lehetőségekkel szemben. Nem szabad elfelejteni, hogy nem a cionista szervezet alkotmányáról van szó, hanem egy olyan dokumentumról, amely alapul szolgál az együtt dolgozóra cionisták és azon körök között, amelyek kívül állanak ugyan a cionista szervezeten, de hajlandók részt vállalni Palesztina felépítésében. Vannak bizonyos alapvető elvek, amelyekről nem tekinthetünk el, viszont meg kell értenünk, hogy a másik félnek is vannak ugyanilyen principiumai, amelyeket nem hajlandó feláldozni, ami egyáltalán nem zárja ki azonban, hogy egy közös vonalon a két fél a legteljesebb harmóniában tudjon együttműködni.

féle vonatkozásban sem csökkenti a cionisták eddigi köteleseit úgy a Keren Hajjeszod, mint a Keren Kajemeth tekintetében, hanem ellenkezőleg, lehetőleg még nagyobb energiával kell a két alap érdekében dolgozni, ha azt akarják, hogy az extenzív kolonizáció valóban kezdetét vehesse. Ebből a szempontból

a legsürgősebb feladat újabb telepitésre alkalmas földterületek megvásárlása, a meglévő kolóniák konszolidálása, de hasonlóképpen emiatt feladat a cionista szervezetnek a palesztinai zsidó munkásság helyzetének megjavítása állandó és biztos munkakalkalmak teremtésével.

Ezen a három főproblémán kívül azonban elérkezett az ideje azon kérdés felvetésének is, hogy szabad-e már hosszabb lejáratú munkaprogramot felállítanunk a konstruktív munkára. Ez a kérdés szoros összefüggésben van a cionista szervezet belső életének megszilárdulásával. Mert súlyos tévedés azt hinni, hogy az Agency kibővítésével a cionista szervezet háttérbe szorul és a cionista mozgalom elveszti a jelentőségét. Harmanc évtizedes küzdelmei szilárd egységbe kovácsolták a cionizmus híveit és ennek a fegyvelmezett egységnek továbbra is meg kell maradnia éppen az Agency révén napirendre került új problémák sikeres megoldása érdekében.

Lezajlott a Keren Kajemeth nagy konferenciája

(Zürich (-). Az Uj Kelet tudósítójától). A cionista világkongresszussal egyidejűleg tartotta meg Zürichben konferenciáját a Keren Kajemeth Lejizrael Ussischkim elnöke alatt és a világ minden részéből egybegyűlt delegátusok részvételével. Megnyitó beszédében Ussischkim rámutatott arra a veszedelemre, amely a „Földmegváltás intézményét” az arab földvásárló szervezet részéről fenyegeti. Rámutatott arra, hogy a Keren Kajemeth főfeladata az Emek körüli telepítvények megerősítése. A kolonistáknak a jelenleginél 25 százalékkal több földterület rendelkezésükre kell bocsátani, mert a most tulajdonukban lévő földbirtok elégtelen. A régi zsidó kolóniáknak is minimálisan 20 ezer dunum új földre van szükségük, amelynek megszerzése 100 ezer fontot igényel. Általában 1 millió fontra van szükség, hogy a zsidó kolonizáció számára szükséges földterület megvásárlása biztosítható legyen. A következő két évben Akko, Gáza és a Ruthenberg-művek környékén kell földet vásárolnunk. Ezeknek a földeknek a fontossága igen nagy.

„Naiv emberek — mondotta Ussischkim — nagy eredményt várnak azoktól a földterületektől, amelyeket a palesztinai kormány fog rendelkezésükre bocsátani a mandátumból reáharuló kötelezettség alapján. Egy pillanattal sem szabad megszűnnünk figyelmeztetni a kormányt arra, hogy tegye meg kötelességét, ám ettől nem szabad csodákat várni. Nem a kolonizáció forma a fontos, hanem az, hogy Palesztina földje zsidó kézben legyen.”

A megnyitó után az exekutive nevében Mis Sold üdvözölte a konferenciát. Rámutatott arra, hogy csak a földhöz való gyökerezettség fogja a zsidó lélek megújulását meghozhatni és egy új palesztinai zsidó generáció felnevelését biztosítani.

Ezután megkezdődött a vita, amely főleg a palesztinai zsidó magánföldbirtok kérdése körül forgott. Harzfeld palesztinai delegátus szociális és nemzeti szempontokból egyaránt a palesztinai zsidó magánbirtok ellen foglalt állást és megemlítette ezzel kapcsolatban lord Melchett és más zsidó kapitalisták nagy földvásárlásait. Az európai nagy államok is keresik a módját annak, hogy a nagybirtok-kezdést megakadályozhassák. Meir rabbi (Berlin) polemizált Harzfelddel és annak a véleményének adott kifejezést, hogy a zsidó nagybirtok is földmegváltást, Seulath Haarez jelent. Ussischkim megkísérelte a két ellentétes álláspont kimélyítését, majd Granovszky javasolta, hogy a Keren Kajemeth kössön új megállapodásokat a városi telepésekkel, amelyeknek értelmében a telepéseknek jogukban áll bérleti jogukat kibérelni, elzálogosítani, vagy eladni.

Szombat

Az Uj Kelet zsidó... Főszervező... Felelős szerkesztő... Bukaresti szerkesztő... Lipszan... Az Uj Kelet forrás

Zivata... pestről jelen... időjárásprop... tarra hajlat... légáramlás... esőküldése

Orvosi... hazaérkezett

Mi mi... landók az... lmból jelen... vatali egyik... szvint a há... zőbb tárgya... vezetónél.

gyakrabban... hivatalban... zódot aláír... rült megáll... zasság elől... dig örömmel... hasznos író... a kezdődő... jeggyűrűk... egyesek az... régebben az... láttak, aki... kutafás utá... Párisban a... leveleikről... lyekeg által... rint maguk... vezetőhöz.

is az tartja... kor lesz bol... romes levele... val viszi az... könyvi hiva... ge van, ame... szopyi fáty... örök. Hogy... lődkeznek m... ról, azt még

Orvosi... vos, Sibiu, S... uódi-u.) 30... si rendelkezé

Budap... vagy bár... vizum, fé... 11-ig a... menetj... Piața Uniri

Megje... egyezségrel... magyarizat... hagyta el a... ülészakába... kényszeregy... tetése. Ige... a törvény... indokolást... valaminet a... idevonatkoz... nos magya... díjtás ugy... szakembere... ősk is sikt... ba jöhetne... delkészeiv... és dr. Fen... dőséri, kil... szakbizotts... ryalásokna... fogász m... munkájuka... dévai köny... tont... keressködés

Vasárnap, aug. 4-én jelenik meg a **CONSUM** vámtarifa száma. Az új vámtarifa magyar fordítása könyvalakban is megrendelhető a CONSUM kiadóhivatalában. **Ara 100 lel.**

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Cluj—Kolozsvár, Piata Unirii 9. Fiókintézetek: Dej—Dés, Beclean—Bethlen, Jibou—Zsibó, Zalău—Zilah. **Saját tőkék 40 millió Lei** Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával. Átutalásokat bel- és külföldre legelőnyösebben és legpontosabban esakozót. **Engedélyezett devizahely**

Férfidivat szakmájú kereskedősegédet alkalmazzák, aki bírja a román nyelvet és jó kirakatrendező. Hübner Lajos, Targu-Mures.

Anton Rosenzweig Cluj ספרים אונר סלולרים נאמאסאדאונג **Héber könyvek és talleszek** nagykereskedése. — Gyári árkak

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdelyi és bansági zsidóság napilapja.
 Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
 Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc.
 Bukaresti szerkesztőség: Hátszegi Ernő, Str. Lipsicani 91.
 Az Uj Kelet cikkeinek utánnymáát csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Zivataros időjárás várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognózisa szerint egyelőre zivatarra hajlamos időjárás, később nyugati légáramlás mellett a hőség fokozatos csökkenése várható.

Orvosi hír. Dr. Reiter Artur orvos hazakerkezett és rendelését megkezdte.

Minden felejtenek el a házasságlandók az anyakönyvvezetőnél. Berlinből jelentik: A berlini anyakönyvi hivatal egyik tiszviselőjének elbeszélése szerint a házasságlandó felek a legkülönbözőbb tárgyakat felejtik el az anyakönyvvezetőnél. Az újdonsült házaspárak leggyakrabban azt a pótlólapot felejtik el, amellyel a házassági szerződést aláírták. Eddig még nem sikerült megállapítani, hogy a felek a házasság elöl való féltelmükben, vagy pedig örömlükben feledkeznek-e meg a hasznos írószerszámokról. Igen gyakran a kezdődő rabszolgaság szimbólumai: A jegyzőkönyvet is otthagyják a fiatal jegyesek az anyakönyvvezetőnél. (Nemrégiben az egyik padkán csecsemőt találtak, akinek szüleit a legszorgosabb kutatás után sem sikerült kinyomozni. Párisban a fiatal asszonyok szerelmes leveleikről szoktak megfeledkezni, amelyeket általában elterjedt babona szerint magukkal visznek az anyakönyvvezetőhöz. Az általános hiedelem ugyanis az, hogy a házasság csak akkor lesz boldog, ha a menyasszony szerelmes leveleinek gyűjteményét is magával viszi az anyakönyvvezetőhöz. Az anyakönyvi hivatalnak külön rakárhelyisége van, amelyben az otfelejtett menyasszonyi sátylakat és mirtusz-koszorúkat őrzik. Hogy a fiatal házasságok miért feledkeznek meg leggyakrabban a tárgyakról, azt még nem sikerült megállapítani.

Orvosi hír. Dr. Märer Jenő fogorvos, Sibiu, Str. Reg. Maria (v. Nagydiás-nódi-ut.) 30 sz. alatt I. emeleten fogorvosi rendelését megkezdte.

Megjelenik a csődönkvívli kényszer-egyezségről szóló törvény fordításos és magyarozatos kiadása. A napokban hagyta el a sajtót a parlament legutóbbi ülészakában megszavazott csődönkvívli kényszer-egyezségről szóló törvény ismeretése. Igen helyesen magában foglalja a törvény román szövegét, a miniszteri indoklást román és magyar szövegben, valamint a törvény pontos fordítását, idevonatkozó számos gyakorlati és hasznos magyarázattal. A magyarázatok fordítás úgy van elkészítve, hogy nemesak szakemberek, hanem a laikusok is sikerrel használhatják és azokra lehetnek az új törvény rég várt rendelkezéseivel. A munka dr. Weisz Jenő és dr. Fenichel József elvív ügyvédekét dicséri, kik felhasználták a parlament szabályozottságának és a parlamentti tárgyalásoknak anyagát is és a gyakorlati élethez módszerével állították össze munkájukat. A könyv Lanfer Vilmos dévai könyvkereskedő kiadásában jelenik meg és megszereshető bármely könyvkereskedésben, ára 60.- lej.

Budapestre és vissza vagy bármely határállomásra féláru vízum, féláru vasúti jegy augusztus 1-től a Dr. MEZEI-féle menetjegyirodában Cluj, Piața Unirii (Főter.) i. szám. Városháza.

Láb-, kéz-, hónaljizzadás ellen
PODOL.
 Hatása biztos, ádít, frissít, a bőrt puhán tartja.

Mik okozták a vasúti szerencsétlenségeket? Bukarestből jelentik: A CFR vezérigazgatósága megtiltotta, hogy az államvasúti alkalmazottak magánfoglalkozást is üzhessenek. Ez a rendelkezés annak tulajdonítható, hogy a vezérigazgatóság megállapítása szerint sok alkalmazott szabad óráiban magánalkalmazást vállalt és ezért a vasúti szolgáltatásban fáradt, nem eléggé éber és több szerencsétlenség ennek tulajdonítható.

Leszerelik a nagy páncélosokat Párisból jelentik: Az Intransigent tudósítójának jelentése szerint amerikai kormánykörök az összes nagy páncélos hadihajók Teromholását fogják javasolni a tengeri leszerelési értekezleten.

A budapesti eszperantó kongresszus külön napilapja. Az augusztus 2-9-ig Budapesten tartandó eszperantó világkongresszus naponta külön újságot ad ki a legújabb események és műsorok számok eszperantó nyelvű ismertetésével. Akik ezen lapokat még akarják kapni, rendeljék meg az U. E. A. genfi szövetésgbudapesti delegátusánál (Balkányi P., Hajós-ut. 15.) A lapokat a kongresszus után együtt küldik el a rendelőknek, ára P. 2.70. Aki naponta kívánja a küldést, P. 4.50-t küldjön be.

Négyszeres ikreknek adott életet egy olasz anya. Rómából jelentik: Jelentében egy anya négyes ikreknek adott életet. Az ikrek közül kettő fiú, kettő leány. Az anya és a gyermekek jól érzik magukat.

Ruzdugan régens utja. Prágai jelentés szerint Ruzdugan régens tegnap odaérkezett és ma folytatta útját Joachimetal felé.

Eljegyzés. Judovits Izák Vármészéről (Szilágy megye) eljegyezte Helyegn Teriké Papfalva (Bihar). Minden külön értesítés helyett.

Sven Hedin Németországba érkezett. Hamburgból jelentik: Az Albert Balin, gőzessel tegnap megérkezett Cuckshafenbe Sven Hedin, az ismert kutató. Sven Hedin Cuckshafenből egyenesen Berlinbe utazik, ahol néhány napig fog tartózkodni. Kijelentése szerint be-tetsége miatt kellett expedícióját Mongolországban hátrahagynia. Sven Hedin, akat egy bostoni specialista kezel. Berlinből Stockholmba utazik, ahonnan ismét visszatér Ázsiába.

LEGUJABB

A Cionista Világkongresszus tiltakozott a szovjetoroszországi zsidóüldözések ellen

Egy angliai zsidó iparmagnás 500.000 fontot adományozott a kibővített Jewish Agencynek

— Az Uj Kelet tudósítójának távirati jelentése —

Zürich, aug. 2. A Cionista Világkongresszus tegnapi ülésén napirend előtt több szónok tiltakozott a szovjet-oroszországi zsidóüldözések ellen. Több delegátus szólalt hozzá ehhez a kérdéshez, különösen azok, akik egykor orosz, allampolgárok voltak és most emigrációban élnek és akik rámutattak arra, hogy a szovjet valósággal szisztematikus antiszemita és anticionista politikát folytat. A szónokok hivatkoztak arra, hogy ennek az évrnek a folyamán igen sok cio-

nistát bebörtönöztek és deportáltak, hogy a zsinagógákat erőszakosan mozikká s kommunista klubokká alaitották át és hogy különösen Ukrajnában a zsidó lakosok ellen valósággal pogromszerű támadások történtek. A felszólalásokra dr. Weizmann Chaim válaszolt. Kijelentette, hogy a cionista világszervezet Exekutívója már több ízben energikusan tiltakozott a szovjetoroszországi állapotok ellen, sok eredményt azonban nem sikerült elérni.

Weizmann az amerikai szervezetek intervenciójától várja az oroszországi zsidóság helyzetének megjavulását. A zürichi cionista világkongresszusnak a tegnapi nap folyamán nagy szerzőcélja volt, Borkhard angol iparmagnásnak az a bejelentése, hogy a kibővített Yewis Agency részére 500.000 fontot adományozott. A hatalmas összegű adomány valószínűleg nagyot fog lenyitene a Palesztinai országépítés munkáján.

Az éhségstrájkoló kiene kommunista fogoly közül négyen agonizálnak

Cluj-Kolozsvár, aug. 2. Az Uj Kelet tudósítójától. Egyik legutóbbi számunkban teljes egészében leközöltük azt a megrendítő tartalmú levelet, amelyet a kolozsvári éhségstrájkolók intéztek az összes kolozsvári lapok szerkesztősegeihez. Megirtuk, hogy a ma már 39-ik napja éhségstrájkoló kilenc politikai fogoly állapota egyre válságosabbra fordul. A mesterséges táplálásnak az a módszere, amelyet a Kolozsvári katonai orvosok alkalmazni akartak, teljesen csődöt mondott. Már két nappal ezelőtt a kilenc éhségstrájkoló a nap legnagyobb részét ájulásban töltötte el és amint már akkor a kórház főorvosa kijelentette, csak napok kérdése volt az, hogy agónia beálljon.

Legujabb híreink szerint a kórház főorvosa ma telefonon jelentette be a bukaresti legfelsőbb katonai fórumokhoz, hogy a strájkolók közül Chaja Lipschitz-nél a várt katasztrófa félreismerhetetlen jelei már jelentkeztek. Chaja Lipschitz, a 25 éves beszarábiai tanítónő 39 napos éhségstrájk után tegnap reggel óta agónizál. Chaja Lipschitz-en ma már emberi tudomány és emberi kegyelem többé nem segíthet. A kórház főorvosa, aki mindvégig legteljesebb megértéssel viseltetett a szenvedő foglyokkal szemben, a közeljég láttára tegnap megengedte, hogy Chaja

Lipsitz egyik ismerőse az agonizálás ideje alatt a kórteremben tartózkodjon. A beszarábiai tanítónő az egyedüli hölgy tagja volt az éhségstrájkolók 9 tagú társaságának. A férfi szervezet úgy lát-szik valamivel ellenállóbb az éhség kínjaival szemben, a 8 férfi közül eddig csak Máthé Neumann Ernőnél, Szenkovits Sándornál és Imbri Péternél állott be az agónia. A három férfi agonizálását jelen pillanatban 5 ugyanarra a sorra szánt bajtársuk nézi végig. A semmitőszéki döntését, amelynek kihirdetése f. hó 8-ikára van kitűzve, nagyon valószínű, már csak halottak felett fogják sirbeszédként kihirdetni.

Rapid vonatokhoz
 menetjegy, a számított ülőhelyel együtt, augusztus 1-től kezdve kapható, sőt 10 nappal előre is megváltható a Dr. Mezei-féle menetjegyirodában Cluj, Piața Unirii (Főter.) i. Városháza. Ugyanott külföldi vasúti jegyek 60 napl érvénytel kaphatók.

Orvosi hír. Dr. Büchler Dezső sebész, nőorvos hazakerkezett és rendelését újból megkezdte, Str. Saguna v. Bartha Miklós-utca 20.

Sven Hedin Németországba érkezett. Hamburgból jelentik: Az Albert Balin, gőzessel tegnap megérkezett Cuckshafenbe Sven Hedin, az ismert kutató. Sven Hedin Cuckshafenből egyenesen Berlinbe utazik, ahol néhány napig fog tartózkodni. Kijelentése szerint be-tetsége miatt kellett expedícióját Mongolországban hátrahagynia. Sven Hedin, akat egy bostoni specialista kezel. Berlinből Stockholmba utazik, ahonnan ismét visszatér Ázsiába.

Most jelent meg
Autó kézikönyv
 Irta: WEINER EMIL
Az „Autó Kézikönyv” két részre oszlik:
 Első része
 az előismereteket tartalmazza (mechanika, elektromosság, stb.) azok számára, akik ezeket nélkülözik, vagy ismereteiket felőhajtják újítani. Ezek az előismeretek az automebil szerkezetének és működésének megértéséhez nélkülözhetetlenek, viszont ezek segítségével e könyvet a laikus is könnyen megértheti.
 Második rész
 az autó szerkezetének, kezelésének és vezetésének ismertetésével foglalkozik, az érthetőség követelte részletességgel, amit szemléltetőleg segítenek elő a egyszerű kivitelei ábrák.
 Az AUTO KÉZIKÖNYV a nagyközönség számára van írva és a kezdősoffortól a más szakmában működő mérnökig mindenki élvezettel és tanulsággal olvashatja.
520 ábra 610 oldal Árát fűzve 510

— Harom teljes nappal gyorsabb a postai közlekedés Amerikában. — Cherbourgól jelenik: Tegnap délután a Bremen érintette a kikötőt, miközben posta-repülőgépe felszállt a fedélzeteről és óránkénti átlagos kétszáz kilométeres sebességgel négy óra alatt megtette Bremer-havonig az utat. Azután azt a sürgős postát, amely nem a Hansa-városokba volt irányítva, hanem a birodalom belsejébe, más repülőgépre tették át és azonnal továbbították. Ezáltal a gyors postaszállításban három napos gyorsulás állott be. A repülőgépek a Bremer-gőzöst első newyorki tartózkodása alkalmával a „Newyork” névre keresztelték.

— Halóautóbuszon San Franciscóból Los Angelesig. San Franciscóból jelentik: San Francisco és Los Angeles között most nyitották meg az éjszakai autóbustzforgalmat. Az autóbustok a modern technika vívmányain kívül 28 ágyval vannak felszerelve. Az út este fél 7 órától másnap 9 óráig tart Los Angeles felől San Franciscóig. Az autóbustársaság gondoskodott arról, hogy az utasok a közbeszó utszakokat San Diego és Los Angeles között repülőgépen tehessék meg.

cipő elegáns, tartós, olcsó.
Kapható minden jobb üzletben.



— Virág Lajos dalestélye. Virág Lajos, a népszerű baritonista bécsi szereplése után haza érkezett. Szombaton este a kitűnő művész, aki a bécsi Volksoper együttesében jelentős sikereket aratott, a rádió bécsi stúdiójában is többször énekelt. Leoneavallót, Verdi, Stefanescu, Raffay-Ady dalokat és számos más áriát fog előadni a város műsorában. A zongoránál Antal Istvan ül.

— Bethlen zsidóságra Herzl emlékének megünneplésére készül. Bethlenből jelentik: Augusztus hó 4-ikén a bethleni magyar kaszinó helyiségében a WIZO rendezésében nagy Herzl-emlékünnepély lesz. A rendezésben részt vesznek az összes vezető elnökök, a WIZO igazgatója, Hirsch Mártonné irányítása mellett. Nem kétséges, hogy az est, amelyet általános érdeklődés előz meg, az őszinte siker jegyében fog lezajlani.

— Gyilkos háziúr. Bukarestből jelentik: Petrosanu ploestii háziúr tegnap öngyilkos lett lakójával: Simion Lavalal a házban történt. A háziúr hírelen haragjában kést rántott és abszurdan lakóját majd lefekték következményeitől felve, megcsókolt.

— Gyilkosság feltételekénél. Berlinből jelentik: A Keleti tengerparton levő Heckenhagen fürdőhelyen szállodai lakásán holtan találták Sicking Urban koncertmestert, a fürdő zenekarának közkedvelt vezetőjét. A rendőrségnek az a feltevése, hogy a karmester büntény áldozata lett mert a hatósági orvos koponyatorést állapított meg a halál okául. Az hiszik, hogy a karmester, akinek több galáns kalandja volt, valamilyen hölgyismerőse feltételekénél lett az áldozata. A nyomozás megindult.

— Kombinált repülő- és gyorspostajáratok. Párisból jelentik: Cherbourg kikötőjét tegnap délután érintette az Amerikából visszatért Bremen gőzcsónak. Az óriás hajóról a kikötő előtt startolt a Newyork névre keresztelt gyorsjárati postarepülőgép és az amerikai sürgős postát négy óra alatt eljuttatta a hajóról Bremerhavenbe. A repülőgép az utat óránkénti kétszázkilométeres gyorsasággal tette meg. A gyorsposta közvetítésében ezzel háromnapos megtakarítás és gyorsítás volt elérhető. Bremerhavenben a Hansa-városokba irányított postakivételével a többi gyorspostát repülőgépen továbbították Berlinbe.

A vád tanuja szerint Tuka pénzt kapott Magyarországtól

A pozsonyi tót összeesküvés per szenzációs fordulatá

Pozsony, augusztus 2. A Tuka-per mai tárgyalási napján az elnök megállapította, hogy a tanuként beidézett Weber Viktor tanító nem jelent meg a bíróság előtt. Az ügyész Weberrel kapcsolatban azt állítja, hogy a tanuvalomlás megtétele előtt elutazott Magyarországra. Ezután folytatták Belansky polgármester tanukénti kihallgatását. Belansky elmondta még, hogy a tót néppártban 1922-ben megszületette nyilvános szereplését s ekkor Tuka többször rá akarja bírni, hogy földalatti akciókban vállaljon szerepet. Megbiztatása volt Tu-

kától arra, hogy érdeklődjék megbízható titatok és hivatalnokok iránt, akik az autonóm tót felföld igazgatásában szerepet játszanának. Belansky azt állítja, hogy tudomása van arról, hogy egy ízben a tót néppárt kasszája Magyarországról pénzeket kapott. Tanu ezután arról beszél, hogy Tuka annak idején a választási harcot mint szervezte meg. A tót néppárt kasszájának a választásokban nagy szerepe volt. Tuka említette egyszer, hogy egy félmillió cseh koronát szerzett a kassa céljaira, de azt nem mondotta meg, hogy a pénzt honnan kapta.

beszerzési forrásokat. Megtalálható az összes éttermekben, vendéglőkben, kávéházakban, borbély- és manicűr-szalonokban, orvosok várószobáiban és a menedzserirodáiban. Szállodák portásainál mindenki ingyen kaphatja.

— Felláztak egy fegyház fegyveivel. Newyorkból jelentik: A Kansas állambeli leavenworthi fegyház fegyveivel felláztak és megkísérelték az intézet elhagyását. A fegyverek fegyvereiket harnáltak és a fegyverek közül hétért hallra sebeztek. A jelek arra mutatnak, hogy a sürű egymásutánban lejátszó fegyverreladásokat az amerikai büntető világ szervezetei irányítják.

A LEGJOBB BEDORZSÓLO
SPANYOL NÁTHA IDEGFÁJDALMAK ELLEN
FEJ-LABÉS
CARMOL
ÓVAKODJUNK AZ UTÁNZATOKTÓL
Főterakat: Str. Stella 23. BUCUREȘTI
Comunitatea evreia ortodoxa autonomă. Satu-Mare.



Miért szakadtak meg az angol-orsz tárgyalások

Oroszország ragaszkodott ahhoz, hogy a tárgyalások előtt előbb vegyék fel a két ország között a diplomáciai viszonyt

London, aug. 2. Az orosz-angol összeköttetések újrafelvételére irányuló tárgyalások az első másfelőrs megbeszélés után ma megszakadtak. A szovjetkormány utasította Drogalevszki párisi szovjetkövét, aki a közvetlen tárgyalások érdekében utazott napokal ezelőtt az angol fővárosba, hogy szakítsa meg a további tárgyalásokat és térjen vissza Londonból állomáshelyére, Párisba. Berlinbe érkezett hírek szerint a moszkvai Tass iroda a szakítást azzal magyarázza, hogy Henderson külügyminiszter nem akarta honorálni a szovjet azon kívánságát, hogy a két hatalom vegye fel előbb a diplomáciai kapcsolatokat s azután tárgyalják le a vitás kérdéseket.

London, aug. 2. A Times az orosz-angol tárgyalások megszakadásával kapcsolatban írt cikkében rámutat arra, hogy a szovjet álláspontja nem hagy kétséget az iránt, hogy Oroszország nem akar előállni a világforradalmi jelszavaktól, mindamellett igyekszik nyitni új terepeket további tárgyalások lehetővé tételére.

A Daily Telegraph azt írja, hogy a Macdonald-kormány állásfoglalása haragosított szakítást jelent a Labour party eldug hangoztatott elveivel, melyek szerint az azonnali és feltételek nélküli kapcsolatot kellett volna megteremtteni Oroszországgal.

Szabadlábba helyezték az ártatlanul meghurcolt kolozsvári nőgyógyászt

(Kolozsvár, aug. 2. Az Uj Kelet tudósítójától). Tegnap számunkban megírtuk már, hogy a kolozsvári rendőrség az ügyészség jóváhagyásával őrizetbe vette dr. Knöpfler Bernát kolozsvári orvost, akit azzal vádoltak, hogy egy Kocsárdiné nevezetű asszonyon abortuszt hajtott végre, amely az asszony halálát okozta. A feljelentést a rendőrségre az asszony férje tette meg, amint azonban mi már tegnap megírtuk, sem a feljelentő adataiból, sem pedig a tanuk vallomásaiból egyetlen egy terhelő körülmény sem szól dr. Knöpfler ellen. Dr. Knöpfler kezelőorvosa volt az utóbbi időben az asszonynak. Kocsárdiné azután kérte segítségét, miután már más hozzá nem értő büzös kezek súlyos komplikációkat okoztak. Knöpfler dr. pár napig kezelte az asszonyt és miután látta, hogy állapota nem javul, beszállította a poliklinikára, ahol méhkaparást eszközöltek az asszonyon, aki két nap múlva

meghalt. Érthetetlen volt előttünk már első pillanatban, hogy mindezen körülmények ellenére az ügyészség az orvos előtt az előzetes letartóztatási végzést kihirdelte. Nem lehet ezt az indokolást másnak tulajdonítani, minthogy az ügyészség a felületes rendőrségi nyomozás eredményétől, másrészt a halállal végződött abortusz tényétől hagyta magát befolyásoltni. Álláspontunkat a mai nap folyamán dr. Dunca Gerő vizsgálóbírónak a végzése is megerősítette, aki, miután a valódi tényállásról meggyőződött, az ártatlanul meghurcolt nőgyógyászt szabadlábba helyezte. Valakit a szabadságától megfosztani bagatell ügy és ehhez az eszközözöz különösen egy orvos esetében csak akkor volna szabad fordulni, ha a gyanu száz százalékosan meg van alapozva, hogy az ilyen ártatlanul való meghurcolások elkerülhetők legyenek.

— Az angol főcserkész bárói rangra emelték. Londonból jelentik: A walesi herceg tegnap repülőgépen Birkenheadba érkezett a cserkész-jamboré-ra. A trónörökös a cserkész-tábor nagy óriásokban részesítette. Este táborúzt mellett megjelent a herceg is a cserkészek körében: részt vett énekekben és az éj-jelt zöld vászonajtorban töltötte, mely előtt cserkészek állottak őrt. A herceg megkapta két amerikai bankár adományát cserkész-célokra: egy tízezer fontos csekket, melyet kábeltáviratban azonnal megköszönt a nemzetközi cserkész-világszövetség nevében. A király Sir Boden Powell bárói rangra emelt. A főcserkész magas kitüntetésre nagy örömet keltett a cserkész-táborban.

— Bányadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűviz szabadláddá teszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó- és munkaképességet. Beható kórházi kísérletek folyamán megbizonyult, hogy a Ferenc József viz szellemi munkásoknál, neurastheniás embereknél és betegeskedő asszonyoknál rendkívül jótékony hatású gyomor- és béltisztító szer. Kapható gyógyszerárakban és háziáruházakban.

— Megjelent a Calauza-Utmutató ingyenes augusztusi száma. Tartalmazza az összes vasúti, autóbust menetrendeket; állami, megyei és városi hivatalokat, Kolozsvár ismertetését, elsőrendű speciálista orvosok címeit és a legjobb

BÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY.

Hitközségünk előjárósága zárt ajánlati árverés útján bérbeadja a hitközségi szárnyasvágóhidnál gyakorlandó tollfeszítési jogot az ezen célra szolgáló helyiségekkel együtt, valamint a levágandó szárnyasoknak tréfilézis elleni biztosítás-üzési jogát, 1930 jan. hó 1-től 1932 szept. hó 30-ig terjedő időre.

Pályázni óhajtok felhívhatnak, hogy 10.000 lei bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlataikat legkésőbb f. évi szept. hó 1-ig hitközségünk Irodájába (Str. Col. Jacobini 4.) nyújtsák be, ahol a bérletre vonatkozó részletes feltételek megtekinthetők.

Az ajánlatok f. évi szept. hó 8-án d. e. 11 órakor bontatnak fel. A hitközség fenntartja magának a jogot, hogy pályázók között, az ajánlott bérösszegre való tekintet nélkül, szabadon válasszon. Satu-Mare, 1929 július hó 29-én.

Az ort. hitközség előjárósága.

A bolygó zsidó

Eugen Sue világhírű regénye két hatalmas kötetben — 400 lejeért kapható az Uj Kelet könyvoszt.-ban

Rádiózik? Jár operába?

akkor nem nélkülözheti a legjobb Operaismertetőt

Az opera és zeneirodalom remekműveit kimerítően ismerteti és nagyszámú kottapédánnal illusztrálja.

Eddig megjelent:

Gounod: Faust	ára 34.—
Wagner: Lohengrin	• 34.—
Bizet: Carmen	• 34.—
Verdi: Aida	• 34.—
Puccini: Turandot	• 34.—
Erkel: Bánk bán	• 34.—
Mozart: Figaro lakodalma	• 63.—
Poldini: Farsangi lakodalom	• 34.—
Leoncavallo: Bajazzók	• 34.—
Thomas: Mignon	• 34.—
Erkel: Hunyadi László	• 34.—
Puccini: Tosca	• 34.—

Kaphatók az UJ KELET könyvosztályában.

Hirdessen az „Uj Kelet”-ben

A Ház

Vasárnap detet a Ház gyermekélt programját, Boesky Irén több attrakcióval a tornászoknál, a tornászoknál, a férfilabdgyakorlónal, a naival foglalkozó felnőtteknek is kezdődik a tanulás. Szépségre és egyéb a legjobb helyre nyári mulajozni. A kerthelyiség fog lezajlan

Grimm Károli sportesemények. Grimm Károli 30 éves jubileumára német és magyar szimpóziumot szervez. A nevelési és sportesemények Gr

került ki a egyes futball nap délután, gibbor pedig lajhatolag zajlanak a idejében fo és nyujtják

A kertület előtt kerü bor reorganizálásban ind teljes megfejtani, hogy lya csak ez indulni, mer ség és szeret hén folyt le is, amelyen együttessé ve TC-től, de s hogy van e ra is lesz. zsidókat, hoz nek meg.

Rád

Idő:

SZOMBAT, A m. kir. I. rának hantgyar induló. ráh! keringő ünnepi meg ránd Meyer Hanjali sze Delibes: A gő. 6. Dol. I bécsi egyvele fonhangvers tes asszony, di perle — d'Alessio). 3 harangoznal dite armoni vány sárge én. 6. PPuo Grand duett egy szál vir raszt. 9. Le radi: Ahogy Moussorgski: Seville Jenő: Csak hittem voln időjelzés, id élelmiszertár Társulata el

színház — művészet

A Magyar Színház műsora:

Szombaton, augusztus 3-án este 9 órakor: Miss Amerika (Káprázatos operett-revü újdonság! Kondor Ibolyával, Betegh Béával, Kun Magdával, Tompa Bélával, Sólyom Győzővel, Ihász Aladárral, Leóvey Leóval. Rendes helyarákkal. Sorozat 434).

Vasárnap, augusztus 4-én d. u. fél 6-kor: Az utolsó Verebély leány. (Uj operett, Kondor Ibolyával, Betegh Béával, Kun Magdával, Tompa Bélával, Ihász Aladárral, Selmeczi Mihállyal, Leóvey Leóval. Mérsékelt helyarákkal. Sorozatszám 435).

Vasárnap, augusztus 4-én este 9 órakor: Miss Amerika (Rendes helyarákkal. Sorozatszám 436).

A Magyar Színház mozi-műsora:

(Minden előadás keretében két teljes műsor!)

Szombaton 4 és fél 7 órakor: Nagy két-tős műsor: 1. Kísértetek óraja. (7 felvonásos izgalmas amerikai bűnügyi dráma. Főszereplő: Mariette Miller). 2. Ki a feleségem? (6 felvonásos vig-jaréki újdonság. Főszereplők: Elisabeth Pinajeff, Fritz Kampers és Hans Junkermann). 3. Kísérő műsor. Burleszk. (Két-tős műsor. Folytatás előadások.) Helyárak: 30, 20 és 10 lej.

Vasárnap d. u. 11 órakor: Négy új film-bemutató. (Műfélék tartó falrangú kacagás.) Helyárak: 15 és 10 lej

Vasárnap d. u. 3 órakor: Csak egy elő-adás, két-tős nagy műsorral. Kísérő műsor óraja. (Nagyszabású bűnügyi dráma.) Ki a feleségem? (8 felvonásos vigjátékújdonság és a kísérő műsor.) Helyárak: 30, 20 és 10 lej.

MOZI

CURSO-filmstúdió műsora:

Szombaton 5, 7, 9 órakor: Rabszolgavásár Főszereplők: Billie Dove és Ronald Gilbert. Előjáték: A legújabb Ufa heti világhírű.

Vasárnap 5, 7, 9 órakor: Rabszolgavásár. Főszereplők: Billie Dove és Ronald Gilbert. Előjáték: A legújabb Ufa heti világhírű.

GRAND

nyári mozgó műsora, városi háza udvarán

Szombat este 9 órakor

1. Női divat. Dráma, 7 felv. Főszerepben Esther Ralston, Einar Hanson és Raymond Hatten.

2. Én és szerelmem. Vigjáték, 7 felv. Főszerepben: Harold Lloyd.

Vasárnap este 9 órakor:

1. Női divat. Dráma, 7 felv. Főszerepben Esther Ralston, Einar Hanson és Raymond Hatten.

2. Én és a szerelmem. Vigjáték, 7 felv. Főszerepben: Harold Lloyd.

Hölgyeim! Tűbármozott raktáron levő nyári női kalapokat fel-tűnően leszállított **Szenzáció!** olcsó árban árusít az „IDEAL” női kalapüzlet Cluj, R. Ferd. 8. Férfi és női kalapok formálása, alakítása, Panama és Girardi tisztítása 48 óra alatt gyári árban készülnek.

Fürdőre, nyaralóhelyekre utazó előfizetőinket felkérjük, közöljék pontos címüket a kiadó-hivatalal, hogy az Uj Keletet fönnakadás nélkül küldhessük.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelb. Rt.

CLUJ, PIATA UNIRII 7. sz. á m
Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely és Nagyváradon. — **Saját tőkái 97 millió lej.**
Affiliált intézetek: Tordaanyos Vármegyei Takarékpénztár r.-t. Tordán, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár r.-t. Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár r.-t. Székelyudvarhelyen és Sz.-Keresztúron, Szászrégenvidéki Takaré- és Hitel r.-t. Szászrégenben és népbank r.-t. B.-hunyadon. — Mindenbankügyletet legelőnyösebben végez. — Engedélyezett devizahely. Arurak árai a vasút mellett. **Betéteket elfogad**

JAZOMIR

Egy hős pacifista históriája

Írta: ALEX SLANK

(2^o)

„Én nem fogom tűrni, hogy itt szegény munkásfiukat pofozzanak és verjenek, egyenlő elbánást fogok követelni, de pofoztatni nem fogok engedni senkit. Megértette?”

A nagy darab ember elsápadt. Kérelmő hangon mentegődött.

— Kérem, én nem verem. Ez a fiu bizonyára elesett.

„Bizonyára elesett, megcsuszott egy tavalyi ribizlimagon!”

„Hiába epéskedik, szerkesztő ur, én nem vagyok bűnös ilyesmiben!”

„Ha nem is bűnös benne, de felelős érte. A maga emberei csupa bestiák. Mit hősködnék egy ilyen összekötözött szegény fiun. Menjenek hősködni a har-térrel!”

Ahogy erősen szembenéztem ezzel a magas homlokú fiúval, amint büszken és dacosan összeszorította az ajkát, nehogy előzékenyüljön és sirásra fakadjon, a szívem összeszorult. Valami azt parancsolta, hogy álljak ki, és mondjam meg őszintén, én voltam a röpiratok szerzője, jöjjön, aminek jönnie kell.

De a másik pillanatban már egészen másképp gondolkodtam. Engemet többiben láttak Felbár Józseffel és bizonyára rá is kiterjesztenék a nyomozást, ebből csunya dolgok sülnének ki, lelepeznék az egész földalatti munkát. Engem fogadalmam köt. Ez a fiu majd csak valahogy kibírja, remélhetőleg Noldi fellépése után nem fogják többé kizozni.

Váltságos megváltás volt, amikor Noldit toporzékolni láttam.

Visszatutott a sajtóirodába. Félkaptá és oldalzebebe gyömöszölte az asztalon hagyott pénzt, rátámadt a játszókra.

„Nem szabad játszani! A detektív szobában a legnagyobb komiszások történeket, vérlázító dicsőségek. Kolumnákat kell írni erről holnap, ha itt azonnal nem csinálunk rendet! Ártatlan embereket megszijjaznak, ütnek-vernek, mint macacs rablógylkosokat!”

„Meg vagy bolondulva — méltatlankodott a Lloyd — tegnapelőtt irtunk kolumnákat a Genci-féle betörésről. Nem hagyod élni az embereket?”

Tudni kell, hogy Noldi vezette az iramot. Ha ő egy rendőri esetről oldalakat írt, akkor a többiek az ügyet nem intézhették el hasábokon. Félelmetes parancsnok volt ebben a tekintetben, irányító hatalom, sokszor a detektívönök nyomozási tervét ő készítette el és nagyobb eseményekről az ő lapja mindig új részleteket közölt. Voltak az uborkaszorban eseménytelen napok, amikor a szerkesztők a hajukat tépték, a fiókjukból elő kellett szedniük az álmos és nagy-képi elfemuttatásokat, a semmitmondó

hozzászólásokat még semmitmondóbb témákhoz. A betű törtetőinek és hju tehetségtelenjeinek lakodalma Noldi nem egyszer megzavarta egy-egy bombával. Eltűnt bűnöket ásott ki, sikkasztásokat, vagy csalásokat, amikben befolyásos urak kompromittálva voltak és a meleg nyári napokon a szenzációk záporával öntözött a nyaraló és az otthoni tepsedő publikumot. Tíz-tizenkét napig a „pászszionátus” zsurnalisták nem tudtak szóhoz jutni.

Jó szíve volt. A Kollegák mindig megkapták nagyjából az anyagát, kivéve azokat, akikre haragudott, ezeket fagyos könyörtelenséggel lemarasztalta.

„Igenis meg vagyok bolondulva. De ha nem csinálod velem ezt az akció, csak jász nyugodtan tovább!”

Dehogy játszottak nyugodtan tovább! Egyetlen leosztás nem történt ezután. Egy részeges, csampás fiu, ös-kibic magához vette a piszkos kártyákat, összekodult pár pénzdarabot és az egész társaság Noldi utáni menetelt.

Szemüveges ember volt a bűnügyi osztály vezetője, kimért és látszólag nehekes, de a füle mögött vastag ravaszszággal.

Becsöngette a szolgálós detektívét és fölkérte a biciklis fiut.

Félkörben állottunk föl, amikor a fiut bevezették. A keze már nem volt összekötözve.

Noldi mint egy ünnepezt hadvezér föl-emelte az ifju balkezét, amelyen vastag, dagadt csikok kélettek.

„Tessék! Ez sem orosz, sem francia, sem angol, sem szerb, sem olasz. Magyar fiu és a jövő évben, vagy két év múlva be kell rukkolnia. Most mondja, tanácsos ur, milyen lelkesedéssel fogja ez szolgálni a hazát, ahol ilyen viszonyok vannak!”

Nagyon kellemetlenül vette a tanácsos ur a megleckéztetést, de Nolditól le kellett nyelnie, még itt is, az egész pesti sajtó és egy detektív jelenlétében. Haragosan szólt a fiuhoz.

„Olyan gügyü, malé fráter vagy, hogy akarkitől elfogadsz röpiratokat? Mi vagy te, rikkancs vagy?”

„Vasmunkás vagyok, szervezett proletár!”

„Ki adta a cédulákat?”

„Nem tudom! Csak látásból ismerem!” Még néhány kérdést tett föl. Mndegyikre konok, hideg, gyűlölettel teli válasza a fiunak ugyanaz volt.

„Nem tudom! Nem tudom! Nem tudom!”

Elküldte és meghagyta a detektívnek, hogy bocsássák szabadon, de csak nyo-

mozzanak utána.

Kinos dolog volt.

A rendőrtiszt indignálódva jelentette ki, hogy nem állhat minden rendőrének és detektívének a háta mögött, bár ez a kölyök bizonyára valami titkos társulatnak a tagja. Nem lehet tűrni, hogy itt nagyban gyártssák a defétizmust.

Noldi még megjegyezte, hogy a defétizmust az a végzetesen ostoba és szolgai politika gyártja, amely bennünket még mindig a háboruban tart. Mi közünk hozzá?

A korrekt tisztviselő ebbe nem bocsátkozhatott bele. Ő a belügyminiszteriumból kapott utasításokat tartozott követni, a hivatali szobájában géprész volt a mögöttes országgrész masinériájában. Két fia be volt öltözve.

A riporterünk megtudja a fiu lakását. Azonnal kocsiba vágtam magam és odahajtottam. Még nem volt otthon. Az anyjának átadtam pár heti keresetemet, ezzel könyvittem a lelkiismeretemen. A proletárok gyűrűjében szorosan bent éreztem magam.

(Polyt. köv.)

No. 129/1929.

Concurs.

Die aut. orth. isr. Kultusgemeinde in Sibiu beabsichtigt zu ihrem neu zu eröffnenden Kindergarten eine diplomierte Kindergärtnerin zu angajieren.

Diejenigen ledigen Reflektantinnen, die die romanische, hebraische und deutsche Sprache vollständig beherrschen, mögen ihre Offerte unter Angabe ihrer Gehaltsansprüche bis zum 20. August l. J. dem Unterfertigten zukommen lassen.

Sibiu, am 28. Juli 1929.

Obering. Aladár Lukács
Präsident.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Ap óhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak egy továbbítunk, ha portó bélyeg mellékelve van. Eljegyzési hírek díja 250 lej.

Utazók! BERROVICSE

vendéglője megnagyobbítva
Oradea, Str. Nicolai Iorga 19.
Zöldfa-u. Mérsékelt árak. Kitűnő házikonyha

T. Hölgyeim! Tekintsék meg saját parókáikat

Hat hónapos villanyos ondulálás, speciális, festés és minden különlegességek és szakmában. **MUSSA, Cluj Str. Memorand. 10.**

Forgalmas erdélyi fürdőhelyen 30 éve fennálló jól bevezetett ort. kóser vendéglő felszereléssel, lakással, épülettel olcsón eladó. Értekezni Weisz Mór Cluj, Str. Gojdu 9.

Egy jókarban levő jég-szekrény és egy Sa-ger varrógép eladó. Cim a kiadóban.

Kiadó egy tej-szó különbejárta szép nagy parkettes utcai szoba, fürdőszobahasználattal, két-három személy részére is. Strada Gen. Berthelot (v. Ötvös-u.) 25.

A Kishitelbank és Takarékpénztár keres perferkt gyors- és gépr-írónt. — Ajánlatokat Calea Regele Ferdi-nand 5. sz. alá kérlünk.

24 éves jó családból való zsidó fiu, szombati megtartásával, utazól vagy bármilyen más állást keres. Szíves ajánlatokat „Gaz-ranciaképes” jellegre a kiadó továbbít. 2198

Két vas cementserép készítő gép 1500 pres-selt vaslemezzel jutá-nyos feltételek mellett olcsón eladó. Cim a kiadóban. 2198

Syphilis dynamische Pathologie v. Pharmakologie, Malariathe-ape (Berd.) orvosok-nak írta és megkötö-dőn friss kóser teffel, turó és vaj is kap-tató. Schwartz Ignác-Decebal 36.

Friss kóser bivaly-és tehéntej naponta két-szer, csecsmóknak és betgeknek állandóan egy tehéntől fejve, házhoz szállítva is kap-tató. Ugyanott állan-dóan friss kóser teffel, turó és vaj is kap-tató. Schwartz Ignác-Decebal 36.



Nyomatott a „Cartea Românească” körforgógépén, Str. Dorobantilor 14-10.

618 Dl. Ra...
Diszter 2. Il

Negy...
Egy...
X. évföl...
1929 Au...
* 566

Madgea

A Kereske...
vetségének b...
ru miniszter...
kijelentést te...
csak tartal...
azért, mert e...
ból hallottuk...
gazdasági pó...
spiritusz rekt...
ta meg a gaz...
szu sorát, am...
mult szeszzió...
Manoilescu...
válaszolja M...
elismerni, ho...
szere távol...
lehetne ve...
sábjain hét...
meg hangozt...
lamennyire...
adótörvény...
tok igazolják...
egyenés adók...
nyulnak, vag...
nem a nagy...
nem a háztu...
fogyasztók...
ban még hoz...
szabadon ge...
vámrendszer...
li védvámok...
gyasztót. Ner...
az ország ad...
sen kimerült...
ja ennek a ki...
amelyben a...
prefektusa a...
köt, hogy „f...
sék be adóka...
eltüntetni. B...
lejes deficit...
ban helyreho...

Az adóterh...
követeljük m...
ru miniszter...
rendszer hiár...
megfelelő. A...
költségvetési...
ugyanesak a...
elégé alapos...
vetett az orsz...
ez az improvi...
Ha Madgearu...
gességet elis...
egy lépéssel...
gi pénzügyi...
Madgearu...
uálta az alka...
dasági életén...
súlyos rákfen...
szolgáltatási...
gearu — am...
könnyíteni k...
ciókat, ma n...
egy akadály...
„Ime egy má...
csak megszá...
volt megvita...
ziv gazdasági...
gazdasági re...
és részre ne...
kül elképzel...
kal elválas...
van. Ha a r...
számára a ki...
kapuja még...
mily termés...
gazdasági, va